

ו. מעולם התורה, הרבנות והישיבות

מאת יצחק גולדשלג

א. מפעולות הרבנות הראשית לישראל

הרבנים הראשיים יפעלו לחיזוק החיים הדתיים בקרב יהודי ברית המועצות

הרבנים הראשיים לישראל הגר"א שפירא והגר"מ אליהו יפעלו כמיטב יכולתם ובמסגרת האפשרויות הקיימות כדי לחזק את החיים הדתיים והרוחניים בקרב יהודי בריה"מ. דברים ברוח זו סוכמו בפגישה שנערכה בלשכת הרבנים הראשיים בהיכל שלמה בירושלים עם משלחת הרבנים מבריה"מ.

המשלחת סקרה בפני הרבנים הראשיים את מצבם הדתי והרוחני של היהודים בבריה"מ והדגישו את הפתיחות המאפיינת את המשטר החדש כלפי הצרכים הדתיים והרוחניים של היהודים בבריה"מ על רקע מציאות חדשה זו, ביקשו חברי המשלחת מהרבנים הראשיים כי יסייעו להם בעבודת הקודש שלהם בקרב הקהילות היהודיות בבריה"מ ע"י משלוח של ספרי קודש ותשמישי קדושה אחרים. הם גם הביעו בפני הרבנים הראשיים את רצונם בהקמת בית-מדרש שישימש כמרכז להכשרת רבנים, שוחטים, מוהלים וחזנים. הרבנים הראשיים הביעו את רצונם לסייע ככל שניתן בביסוס ובהגברת החיים הדתיים של היהודים בבריה"מ. הרבנים הראשיים אף הודיעו למשלחת כי יפעלו לגיוס תרומות מתאימות למטרה זו אם תהיה הסכמה לכך מצד השלטונות.

הרבנים הראשיים לישראל:

אין להרשות בשום אופן שינוי מהנהוג בתפילה ליד הכותל
אין להרשות בשום אופן כל שינוי מהנהוג בתפילה ליד הכותל המערבי
— קבעו הרבנים הראשיים לישראל, הגר"א שפירא והראשון-לציון הגר"מ אליהו.
הרבנים הראשיים נשאלו על-ידי הרב מאיר יהודה גץ, רב הכותל, לגבי תפילת

נשים עטופות בטלית עם ספר תורה, בעזרת נשים שליד הכותל, ובתשובתם קבעו כי דבר זה אסור לפי הדין ולפי המנהג.

בהמשך מכתבם כותבים הרבנים הראשיים לישראל:

"מלבד בעיות של דין והלכה אין לאשר בשום פנים, בתפילה ליד הכותל, שינוי מהנהוג שם עד עתה. כל שינוי מהנהוג במקום קדוש זה עלול לעורר סערת רוחות ומחלוקת, שייתכן שלא יוכלו להשתלט עליהן. כידוע שינוי קל שנערך בשנת תרפ"ט גרם לשפיכות דמים ר"ל, ועל כן אין להרשות בשום אופן כל שינוי מהנהוג במקום קדוש זה.

הרבנות הראשית קוראת לראשי הדתות לגנות מעשי טרור ורצח

מועצת הרבנות הראשית לישראל, הביעה את הזרועותה העמוקה מהתנקשות הנפשעת בנוסעי אוטובוס אגד לירושלים (ע"י מחבל ערבי אכזר שדירדר אוטובוס אל התהום שבעקבותיו נרצחו 17 נוסעים יהודים הי"ד) ועל שפיכות הדמים של נוסעיו התמימים. המועצה משתתפת באבלם הכבד של בני משפחות הנספים ושולחת ברכת החלמה מהירה לפצועים.

המועצה מצפה שראשי כל הדתות והעדות, ראשי מדינות ומנהיגים בכל רחבי העולם יגנו באופן חד-משמעי מעשי טרור ורצח כאלו ודומיהם.

המועצה קוראת לכל יחיד ויחיד להשמע להוראת כוחות הביטחון ומביעה צער על תופעות בודדות של אלימות כנגד התושבים הערביים החיים בתוכנו ומדגישה את האמור בתורה שכל אדם נברא בצלם אלוקים וחלילה מלפגוע בחפים מפשע ולא כל שכן שפיכות דמים חלילה.

הרבנים הראשיים קוראים לתמוך בקרן לב"י

לקראת ראש השנה תש"ן פירסמו הרבנים הראשיים לישראל הגר"א שפירא והראשון-לציון הגר"מ אליהו פנייה לציבור הגבאים ומתפללי בתי הכנסת לתמיכה בקרן לב"י - הקרן למען בטחון ישראל.

בקריאה נאמר:

"מאז היות עם ישראל לעם, עומדים אנו בתוך כשמסביבנו אויבים העומדים עלינו לכלותנו והקב"ה מצילנו מידם. אף שנה זו לא היתה קלה מבחינה בטחונית וצבא ההגנה לישראל עומד במערכה קשה הן כגבול הצפון והן ביש"ע. צה"ל מעמיד למשימות אלה והן לצורך התעצמותו את מירב האמצעים והתקציבים. לב"י - הקרן למען בטחון ישראל, הוקמה לפני עשר שנים על מנת שעם ישראל יוכל להושיט יד אחים נאמנה למען הבטחון.

כספי הקרן מיועדים בעיקר לחינוכו של צה"ל ובמיוחד לחינוכם של אותם חיילים שלא זכו לכך טרם גיוסם לצה"ל, רכישת מתקני רפואה למען פצועי וחולי צה"ל, ופיתוח אמצעי לחימה שעלותם יקרה, כמו כן הוקמו ומוקמים בכספי קרן לב"י 3 בתי כנסת בבסיסים מרוחקים.

ולפיכך הגנו פונים אליכם בפרוס השנה החדשה, שנת התש"ן וקוראים לכל בית

ישראל לעזור לצה"ל מאונם וממונם והיות ועת צרה היא ליעקב נוכל בעזרת הקב"ה להיוושע ולצאת מצרה לרווחה ומאפלה לאור גדול", קריאת הרבנים הראשיים.

אמצעים חדישים להבטחת כשרות המזון במחלקת הכשרות הארצית מחלקת הכשרות הארצית שליד הרבנות הראשית לישראל מפעילה אמצעים חדישים במסגרת פעילותה, להבטחת כשרות מוצרי המזון, הנמכרים בישראל. על כך נמסר בכנס רבני ישראל בירושלים.
משתתפי הדיון הביעו את הערכתם למחלקת הכשרות הארצית וציינו את השיפור הרב שחל בשנים האחרונות ברמת הכשרות ובפיקוח על מוצרי המזון, הן זה המיוצר בארץ, והן זה המיובא מחו"ל.

"הרבנות הראשית היא הסמכות ההלכתית העליונה"
"הרבנות הראשית לישראל היא בעלת הסמכות ההלכתית העליונה וכל אלה המכירים במדינה צריכים להכיר גם בפסקיה". זאת היתה המסקנא ההלכותית של ההרצאה התורנית שנשא הרב שאול ישראלי ראש ישיבת "מרכז הרב" בירושלים במהלך הכינוס האזורי השביעי לתורה שבע"פ, שנערך בבית המרכז הקהילתי — "איתוד שיבת ציון" חוג הנוער הדתי בתל-אביב. הערב נפתח בדברי הרב משה קצנלבוגן מנכ"ל מוסד הרב קוק. הרצו כמו כן אב"ד הרב חיים פרדס על כללים בפסיקת הלכה, הרב בן ציון נשר רב המרכז הקהילתי — על הסמכות וההכרעה בתכנית שלום והרב מאיר ישראל לאו רבה של תל-אביב על הסמכות ההלכתית לתקנות וגזרות חז"ל.

ב. רבנות ורבנים בישראל

הרב הראשי לצה"ל אלוף הרב גד נבון:

ייחודו של צה"ל בשמירתו על קדושת המתנה, העם והארץ
עם ישראל לדורותיו הקפיד על קדושת המתנה. צבא ישראל — מימיו הראשונים, מני קדם, הקפיד על קדושתו, כלשון הכתוב: "והיה מחנך קדוש"

— אמר הרב הראשי לצה"ל אלוף הרב גד נבון בעצרת חגיגית לציון יום העצמאות שנערכה על-ידי הרבנות הצבאית הראשית במטה הכללי של צה"ל בהשתתפות קצינים בכירים, רבנים צבאיים, קציני וסמלי הדת.

הרב הראשי לצה"ל עמד בדבריו על ייחודו של צבא הגנה לישראל ועל השליחות המוטלת על הלוחם הישראלי.

בהתייחסו ליום העצמאות, אמר הרב הראשי לצה"ל, כי יום זה הוא יום חג המסמל לא רק את עוצמת ישראל אלא גם את "ראשית צמיחת גאולתו של ישראל בארץ ישראל". עלינו לזכור — הוסיף הרב נבון — את הנסים והנפלאות שזכינו לראות במו עינינו בכל מלחמות ישראל, החל ממלחמת הקוממיות ועד המערכות שלפנינו בזמן הזה.

עם ישראל הוא קדוש — הכריז הרב הראשי לצה"ל בהזכירו את דברי הכתוב: "קדושים תהיו כי קדוש אני ה'". פסוק זה — הדגיש הרב הראשי לצה"ל — מבטא את הייחוד של העם והשליחות השמימית המוטלת עליו.

קדושת עם ישראל — אמר אלוף הרב גד נבון — משתלבת בקדושתה של ארץ ישראל. "עם ישראל הוא עם בעל ייחוד כמצוות ה': "והייתם לי סגולה מכל העמים" וכן מצביע על ייחודה של ארץ ישראל כי ארץ הקודש שה' דורש אותה מראשית שנה עד אחרית שנה.

בסיום דבריו קרא הרב הראשי לצה"ל להגביר את עוצמתו הרוחנית של צבא הגנה לישראל הואיל ובה גנוז סוד וייסוד נצחוננו של צבא ישראל.

הרב הראשי לת"א-יפו הגרי"מ לאו קורא ליהודי ארה"ב לעלות לישראל

בקריאה ליהודי ארה"ב לעלות לישראל כדי לבנות יחד את מדינת היהודים והיהדות, יצא הרב הראשי לת"א-יפו וראש אבות בתי-הדין, הרב ישראל מאיר לאו, בדברי ההתעוררות שהשמיע בסליחות הראשונות בבית-הכנסת הגדול בתל-אביב. הרב הראשי פנה במיוחד לקונסרבטיונים ולפרורמים ואמר: אין לנו ויכוח אתכם לגבי יהדותכם. אתם יהודים ומקומכם בתוך העם היהודי. הוויכוח המתנהל בשאלת "מי יהודי" מצטמצם בשאלה, מי מוסמך לגייר לא-יהודים המבקשים להצטרף לעם היהודי. מן הראוי איפוא שתבינו זאת — הדגיש הרב הראשי, ואל תציגו את הדברים כאילו רוצים לפסול את יהדותם של מיליוני יהודים היושבים בגולה האמריקאנית. יצויין, כי הרב הראשי חרג הפעם מהנוסח המקובל על-פיו נאמרים הדברים בעבית ובאידיש ודיבר גם אנגלית כדי שהדברים שהועברו על-ידי "קול ישראל" לארצות הגולה יגיעו ישר לאזניהם של יהודי אמריקה.

הרב הראשי לחיפה הרב שאר-ישוב כהן:

ספרי תורה גנובים פסולים לקריאה.

ספרי תורה גנובים פסולים לקריאה משום שהם מהווים מצוה הבאה בעבירה

— הלכה פסוקה זו קבע הרב הראשי לחיפה הרב שאר-ישוב כהן, בעקבות גל גניבות של ספרי תורה שפקד לאחרונה את חיפה והקריות.

הרב כהן קרא לגבאי בתי הכנסת ברחבי המדינה בארץ ובחו"ל לחקור ולבדוק מקורו של כל ספר המוצע להם למכירה, כדי לא להכשיל את הרבים באיסור. ולשמש עידוד לעוברי עבירה. כמו כן, בעקבות פנייתו למפקד משטרת מרחב חיפה, הוקם צוות חקירה מיוחד לגלות את כנופיית גונבי ספרי התורה. להערכתו, פועלת בשטח כנופייה המבריחה ספרי תורה גנובים אלה לחו"ל. אחרי הסרת סימנים מזהים, מאחר שתמורת ספר תורה ישן ניתן לקבל, בארה"ב למשל, 10 אלפים דולרים.

הרב הראשי לחיפה ציין, כי מכון "צומת" שבגוש עציון פיתח שיטה לסימון מספר על יריעות ספרי התורה — סימון שאין בו כדי לפסול את הספרים, ומכיל סימני זיהוי שלא ניתן לטשטשם.

בול חדש נושא דיוקנו של הרב י"ל מימון זצ"ל

טקס חגיגי נערך עם הנפקת בול חדש על שמו של שר הדתות הראשון במדינת ישראל ואחד מאבותיה של הציונות הדתית, הרב יהודה לייב מימון ז"ל נערך ביד הרב מימון — בירושלים.

הטקס נפתח על ידי ישעיהו ביק, יו"ר המכון לציונות דתית במוסד הרב קוק, אשר יזם את הנפקת הבול. בדבריו העלה פרטים ממסכת חייו של הרב מימון זצ"ל, הוא ציין כי הרב כתב יותר מ-40 ספרים ומאות מאמרים. הנכד, הרב שילה רפאל, סיפר על מאבקיו למען הארץ בכל שנות חייו. "הרב מימון היה הראשון כשר הדתות שפלס את הדרך לשילוב התורה והמדינה" ציין השר זבולון המר בדבריו והוסיף "עתה פורעת מדינת ישראל את חובה לאחד ממיסדיה". במעמד זה השתתפו שר התקשורת גד יעקובי, יצחק קאול מנכ"ל רשות הדאר, ד"ר יוסף בורג נשיא המזרחי והפועל המזרחי העולמי ד"ר יצחק רפאל חתנו של הרב מימון ויו"ר "יד הרב מימון".
יצוין כי הדוברים ברכו גם לכבוד הוצאת בול של רש"י פרשן התורה שהשנה אנו מציינים 900 שנה למוחו.

במעמד מרומם הוסמכו 180 רבנים חדשים

במעמד ראש-הממשלה, הרבנים הראשיים לישראל, שר הדתות, חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל, רבני ערים וראשי מועצות דתיות, נערך בהיכל שלמה בירושלים טקס ממלכתי להענקת תעודת הסמכה ל-200 רבנים צעירים. רבים מהרבנים החדשים בוגרי ישיבות ההסדר, ומבשרים את המפנה שהביאו ישיבות ההסדר לעולם התורה והרבנות.
הרבנים הראשיים לישראל, הגר"א שפירא והרשל"צ מרדכי אליהו, ברכו את

הרבנים ואיחלו להם הצלחה, וציינו כי יום זה הוא יום חג לעולם התורה ולרבנות בישראל. 200 הרבנים הצעירים המצטרפים להנהגה הרוחנית של העם, מהווים כח חשוב ותקוה גדולה להגברת לימוד התורה ולמעורבות ע"פ רוח התורה בכל עניני הקהילה.

ראש הממשלה, מר יצחק שמיר, אמר כי למרות השואה עמדה לעם היהודי נצחיות התורה וגם דור של ישיבות הוקם לתפארת.

שר הדתות זבולון המר העלה על נס את עולם הישיבות שבהן לומדים אלפי אברכים המהווים את העתודה להנהגה הרוחנית והתורנית של עם ישראל. גם הוא ציין את הפריחה הגדולה של עולם התורה ואמך כי בארץ פועלים מאות מוסדות תורה, ישיבות וכוללים.

הושבעו 8 דיינים חדשים.

במשכן נשיאי ישראל התקיים טקס השבעת דיינים לבית הדין הגדול ולבתי הדין האיזוריים. בכך ניתנה תוספת משמעותית באיכות ובכמות למערכת השיפוט הרבנית.

בלשכת הנשיא מונו הדיינים הבאים: הרב משה טופיק והרב שלמה דיכובסקי — לבית הדין הגדול, והרבנים הרב אליעזר איגרא, הרב יצחק אלמליח, הרב זלמן נחמיה גולדברג, הרב יעקב מאיר סלומון, הרב שלמה יונתן פישר והרב חיים שלמה שאנן — לבתי הדין האיזוריים.

נשיא המדינה מר חיים הרצוג, שברך את הדיינים החדשים, עמד בדבריו על החשיבות הגדולה שבערכי הצדק והמשפט המאפיינים דמותו הרוחנית של עם ישראל. בהמשך דבריו דיבר הנשיא על חשיבותו הגדולה של הדין והאחריות המוטלת על כתפיו דוקא כיום, בשעה שהקיטוב על רקע דתי בחברה הישראלית הולך וגדל.

שר הדתות זבולון המר בירך את הדיינים החדשים והדגיש במיוחד את העובדה שבין הדיינים החדשים המתמנים היום יש כאלה ששנים רבות עשו חייהם בצנעה ובלא כל פרסום. משרד הדתות ימשיך לשלב דיינים מוכשרים לעלות בסולם המערכת המשפטית. אך בה במידה ישקוד לאתר את הנחבאים אל הכלים ולהשפיע על גדולים בתורה ליטול חלק בתפקיד השמור לדייני ישראל. כן נשאו דברים הרבנים הראשיים לישראל והרב טופיק, שברך בשם הדיינים.

הרב שמואל בן אליהו הוכתר כרבה הראשי הספרדי של העיר צפת הרב שמואל בן אליהו, רבה של שלומי ובנו של הראשון לציון הגר"מ אליהו, נבחר והוכתר כרבה הראשי הספרדי של העיר צפת.

הרב בן אליהו, בן 33, הוא בוגר ישיבת "מרכז הרב" בירושלים ומוסמך לרבנות מטעם מכון הארי פישל-אריאל בירושלים.

הדוברים בטקס ההכתרה, הרבנים הראשיים לישראל, שר הדתות וראש העיר

צפת, העלו על נס את פעילותו החינוכית של הרב בעבר ואיחלו לו המשך פעילות תורנית וחינוכית פוריה בעיר צפת.

הרב א. בן-דהאן מנהל בתי הדין הרבניים במקום הרב אלמליח.
בלשכת שר הדתות בירושלים נערך טקס חילופי גברי במערכת בתי הדין הרבניים. הרב אברהם אלמליח מנהל בתי הדין הרבניים פרש מתפקידו ובמקומו נכנס הרב אליהו בן-דהאן כמנהל בתי הדין.
הטקס החגיגי נערך במעמד נשיא בית הדין הגדול הראשון לציון הרב מרדכי אליהו שליט"א, שר הדתות מר זבולון המר, ציבור הדיינים בישראל וצמרת משרד הדתות.

הרב דניאל שילה הוכתר כרב היישוב קדומים
הרב דניאל שילה הוכתר בטקס חגיגי ומרשים כרב היישוב קדומים שבשומרון. הרב שילה הוא בוגר המחזור הראשון של ישיבת "כרם ביבנה" שהמשיך גם בישיבת "מרכז הרב" בירושלים. הוא כיהן כרב היישוב נחלים וכרבה של קצרין ברמת הגולן. הצטיין בפעילותו בנושא חינוך רבים.
שר הדתות זבולון המר אמר בדברי ברכתו, כי קדומים, חלוצת ההתיישבות היהודית בשומרון, מכתירה לה לרב את אחד מבחירי בוגרי ישיבות ארץ-ישראל, שההליכה לפני המחנה והעמידה על עקרונות הציונות הדתית הם ממאפייניו המבורכים.

הרב אליקים לבנון הוכתר כרבה של אלון-מורה
הרב אליקים לבנון, יליד ירושלים, הוכתר כרבו של היישוב אלון-מורה, מראה מראשוני היישובים בהתיישבות החדשה בשומרון. הרב לבנון למד בישיבת בני-עקיבא "נתיב מאיר" ובישיבת "מרכז הרב" בירושלים. תוך כדי לימודיו בישיבה קיבל הכשרה צבאית ושירת בחיל התותחנים, אשר במסגרתו השתתף במלחמת ישראל.

הרב לבנון התמחה בהדרכת המכון שליד ישיבת מרכז הרב במסגרת מפעל "הלכה ברורה", בו היה שותף והוסמך ע"י רבנים ותיקים. אשתו הרבנית לבית בורשטיין פעילה אף היא ביישוב ובסביבה בהוראה ובהדרכה במסירות והם הורים לשבעה ילדים.

הרב שמואל שוקרון — רב איזורי בחבל אשכול
הרב שמואל שוקרון נתמנה ע"י שר הדתות וזבולון המר לרב האזורי של חבל אשכול.

הרב שוקרון, יליד מרוקו, גדל בחבל אשכול ולאחר מכן בעיירה שדרות, בוגר הישיבה התיכונית בכפר מיימון וישיבת ההסדר בישיבת הכותל. הוסמך ע"י הרבנות הראשית לישראל כתלמיד ב"כולל" של ישיבת ימית בנווה דקלים.

הרב שלמה אישון נבחר לרב קהילתי ראשון ברעננה
הרב שלמה אישון נבחר כרב קהילתי ראשון ע"י בית הכנסת "עדת בני ישראל" ברעננה.
הרב אישון הוא מבוגרי ישיבת "מרכז הרב" בירושלים והוסמך לרבנות על ידי הרבנות הראשית לישראל.

הרב מתניה בן-שחר הוכתר לרב נווה-דניאל
הרב מתניה בן-שחר הוכתר לרבו של היישוב נווה-דניאל שבגוש-עציון. בדבריו ברכתו אמר שר הדתות כי "המחזה המרנין של הקמת יישובים בארץ-ישראל על מרחביה ושל שיבוץ רבנים ורועים רוחניים בכל יישוב וקהילה הוא המבטיח לנו צביון יהודי למפעל התחיה היהודי בארץ-ישראל". מר המר, שבירך את הרב מתניה בן-שחר, איחל לו שיעניק מרוחו ותורתו על היישוב ויחזק בכך את חיי היום-יום והחיים הציבוריים של הקהילה במקום.

ג. בישראל הדתית

מפעולות המשרד לענייני דתות
שני בתי-דין מיוחדים לגיור הוקמו, בשיתוף עם הרבנות הראשית, בצפון ובדרום הארץ. בבתי-יד אלה נעשים מאמצים להקל על גיורם של עולים חדשים, שנישאו בארצות מוצאם בנישואי תערובת. ב"ד נוסף הוקם לטיפול בבעיית גיורם של היהודים יוצאי אתיופיה. עד כה נפתרו בעזרת ביה"ד הזה, בעיות אישיות רבות.

צוות, ובו דיינים, משפטנים, עובדים סוציאליים ונציגות אירגוני הנשים, גיבש הצעות פתרון לסדרי בתי הדין. ההצעות אושרו ע"י הרבנות והוחל בביצוען. הרכב מיוחד של ביה"ד לבעיות מיוחדות, מטפל בתיקים שהדיון בהם נמשך זמן רב

מדי. כל פעולות בתי הדין. המזכירות והדיינים ופסקיהם — ימוחשבו.

בשנה אחרונה הושלמה בנייתם של יותר ממאה בתי כנסת חדשים. בכ- 260 בתי כנסת סייע המשרד בהשלמת הבניה, בהרחבה, ריהוט וכדומה.

אשר למינהרות הכותל המערבי: בריכות מים גדולות וכן מינהרת מים ארוכה מימי החשמל, מהווה תגלית היסטורית חשובה ביותר. הוקמה מינהלה מיוחדת מנציגי המשרד ועירית ירושלים. מתוכננים: מוזיאון היסטורי, הכשרת האולמות לאירועים ממלכתיים ועוד.

המשרד לענייני דתות מפעיל ומממן מערך של שיעורי תורה הניתנים חינם לכל דורש בכל רחבי הארץ, ומיועדים לקבוצות אוכלוסיית מגוונות. המטרה היא להביא להגברת היקפם של לימודי היהודית ולחזק את מעמדו של בית הכנסת כמרכז לימודי קהילתי. בשנת תשמ"ט התקיימו במסגרת הפרוייקט כ-1.600 שיעורים בכ-100 מקומות יישוב בכל רחבי הארץ. (מתוך סקירת השר וכולון המר במליאת הכנסת).

בטקס חגיגי נמסרו לנשיא המדינה כתביו של אביו הגרי"א הרצוג זצ"ל

בטקס חגיגי שנערך בבית נשיא המדינה, לרגל הופעת ששת הכרכים הראשונים של כל כתבי הגרי"א הרצוג זצ"ל, מתוך 18 כרכים שיופיעו, נמסרו הספרים לידי הנשיא מר חיים הרצוג במלאות שלושים שנה להסתלקותו של הרב הראשי לישראל הגרי"א הלוי הרצוג זצ"ל.

שלושה מתוך ששת הכרכים מוקדשים לנושא החוקה לישראל עפ"י התורה, שבהם מנסה הרב הרצוג להניח את היסודות לאפשרות קיומה של מדינה מודרנית עפ"י כללי ההלכה.

את הספרים מסר לנשיא יו"ר מוסד הרב קוק הד"ר יצחק רפאל, שאמר כי "עד עתה, 30 שנה לאחר הסתלקותו של הרב הרצוג, היו רובי יצירתו התורנית גנוזים ובכך נגרם עוול רב לדמותו הרוחנית ולעשייתו הרב-גוונית, שכן בימי סערה והכרעה גורליים לעם היה הרב הרצוג שקוע בעשייה ציבורית ולאומית גדולה ולא הספיק בעצמו לכנס, לסדר ולערוך את כתביו לדפוס".

הרב ש"ז ברוידיא, ראש ישיבת חברון, ציין בדבריו כי הרב הרצוג היה מקובל על כל תלמידי החכמים וגדולי התורה בירושלים.

הרב שילה רפאל, אב בית הדין האזורי בירושלים, עמד בדבריו על נושאים בהלכה שהרב הרצוג טיפל בהם בספריו ושנוגעים לדורנו. בייחוד בבעיות הלכה שנתעוררו במלחמת השחרור ובעיית היתר עגונות. יש לו זכות מיוחדת בכך שקבע שמלחמת הקוממיות היא מלחמת מצווה.

הנשיא מר חיים הרצוג בדבריו תשובתו אמר כי יום זה הוא יום גדול בשבילו, בו הופיעו כתבי אביו, שקנה לו שם בנוסף על גדולתו המופלגת בתורה, בתור

מדען ובלשן. הוא הודה במילים חמות והביע תקווה שעיון יסודי בשלשת הכרכים הראשונים עשוי להביא לשינוי ביחס ובהבנת יחסי הגומלין שבין החוק וההלכה. בטקס השתתפו רבנים, ראשי ישיבות מכל הגוונים, נציגי מוסדות ואישי ציבור, יו"ר המרכז העולמי של המזרחי-הפומ"ז מר משה קרונה ואישים רבים. ראש הממשלה מר יצחק שמיר שלח איגרת ברכה, בה כתב כי יום הוצאת ספריו של הרב הרצוג וצ"ל הוא יום חג ראוי לציון לא רק בספרות התורנית אלא גם בהיסטוריוגרפיה של תחייתנו הלאומית בארץ-ישראל.

אלפים בחגיגת היובל של ישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה

אלפי בוגריה של "אם ישיבות בני-עקיבא" ישיבת כפר הרא"ה, חזרו והעפילו אל ראש הגבעה בכפר הרוא"ה שבעמק חפר, להשתתף בחגיגות היובל להיסודיה של הישיבה.

עצרת היובל, התקיימה באמפיתיאטרון שהוכשר למרגלות גבעת הישיבה, במעמד ראש הממשלה מר יצחק שמיר, חברי כנסת, אישי תורה ומדע, אנשי התנועה, בני חבורת הראשונים התלמידים, מניחי היסוד לישיבה, מושבי כפר הרוא"ה וישובי הסביבה ומחנה הבוגרים הגדול.

ראש הממשלה יצחק שמיר, העלה על נס את ייחודה של ישיבת בני עקיבא, בציינו כי יובל זה של הישיבה בכפר הרא"ה הוא יובלו של דור וחג של מאמץ לאומי, חנוכי וערכי שהטביע חותמו על כל הוויתנו בארץ ישראל. "לא אפריו אם אומר, שהישיבה הניחה יסוד לדור שלם שפעל ופועל רבות לחזק ולהמחיש את הזהות שבין עם ישראל וארץ ישראל" — אמר ראש הממשלה בציינו כי שרשרת המפעלים הגדולים של תנועת בני עקיבא, ישיבות בני עקיבא וישיבות ההסדר. מהווים את עמוד התווך האיתן "שבלעדיו קשה לתאר את אשר קם וקיים בארץ ישראל". ראש הממשלה העריך פועלו של הרב משה צבי נריה, ראש הישיבה ומייסדה, בציינו, כי הרב הוסיף מימד חדש ליצירה היהודית בארץ ישראל, של דור הכיפות הסרוגות המשפיע על המחנה הלאומי והדתי, ש"אנו מתברכים ונתברך בו לבטח עוד בדורות הבאים".

הרב משה צבי נריה, פתח ואמר כי "שוש תשיש הישיבה בקיבוץ בניה לתוכה", ביום זה ובשנת היובל לא נותר כי אם להודות להקב"ה, על היום הגדול הזה של חגיגת שנת היובל של הישיבה, שהיא בבחינת אחד הפלגים המהוים המשכו של מעמד הר סיני ומתן תורה. אנו מברכים ומתברכים שדורות חדשים של בנים וכונים יבואו ויאירו על ציון ועל ירושלים. אמר הרב נריה לקול תשואות הנאספים.

הרב אברהם צוקרמן, מראשי, מקימי ומעצבי הישיבה, אמר כי יובל השנים לישיבה הוא בבחינת יום חג לתורה, ליהדות הדתית ולישראל. הרב צוקרמן סקר את התפתחותה של הישיבה בציינו כי מ-13 התלמידים במחזור הראשון העמידה הישיבה אלפי בוגרים השזורים בכל מערכות החיים והמדנה.

חתם את מסכת הברכות, חבר הכנסת חנן פורת שברך בשם התנועה ובשם מחנה הבוגרים.

חלקה השני של העצרת החגיגית התמקד בחזיון לתולדותיה והשגיה של ישיבת בני עקיבא.

35 שנה לייסודה של ישיבת בני עקיבא ב"נחלים"

"אכן נתגשם החלום ובשנת ה-35 לייסודה של ישיבת בני עקיבא "נחלים", מונה הישיבה כאלף תלמידים וכ-3000 בוגרים המצויים בכל מסגרות החיים, בהיכלי התורה והמדע, מסגרות ההתיישבות, בעיקר באזורי יהודה, שומרון ורצועת עזה, וכן בשורות הפעיל בצה"ל, בתפקידי קצונה בכירים — אמר הרב יוסף באגד, מייסדה של הישיבה ומנהלה, במסיבת עתונאים, שהתקיימה בתל אביב, לקראת קיומו, של נשף הישיבה ב"היכל התרבות", במעמד אלפים משוחריה, תלמידיה ובוגריה של הישיבה.

הרב באגד, שסקר את תולדות התפתחותה של הישיבה, שהחלה "עם שבעה תלמידים", והשליחות שנטל על עצמו להקימה, בעקבות פניתו אליו של הרב מ.צ. נריה, ראש ישיבות בני עקיבא, אמר כי הקו המנחה שלה היה והינו — לממש את ההגדרה שיצאה מבית הנועת המזרחי, ללמד ולחיות על פי הציווי של ארץ ישראל, לעם ישראל, על פי תורת ישראל.

שר הבטחון: כל הכבוד לבחורי ההסדר המשלבים תורה וצבא

שר הבטחון יצחק רבין, שהיה אורח כבוד בסעודה החגיגית השנתית של ישיבת הגולן לרגל 16 שנים להיווסדה, סיים את ברכתו וסקירתו על מצב הבטחון במדינה במלים "כל הכבוד" לבחורי הישיבה, המשתלבים בלימוד תורה ויחד עם זה בשירות צבאי בקו העימות של אויב קשה, המצוייד עם מיטב כלי המשחית באיכות ובכמות.

אורח הכבוד הרב ישראל מאיר לאו, רבה של תל אביב-יפו ראה בהשתתפות במסיבה זו, זכות גדולה לו עקב עודף הערכה לגולן ולישיבה בפרט. הרב שיבח את השילוב של הבחורים "העמלים בתורה" ומקיימים מצוות מצד אחד ומצד השני הם לימודי קשת לרדוף אחרי האויב בשעת הצורך.

המסיבה נערכה בהשתתפות רבנים נציגי ישובי הגולן ומוזמנים. ניהל את ההתכנסות אריה ויזל, מנהל ישיבת הגולן, שבין נאום לנאום סקר את התלאות בעבר של הישיבה ואת הדרכים לעתיד ושכל ההכנות קודש להקמת פנימיה ע"ש התלמיד יעקב סינגר, שנפל על משמרתו.

ראש הישיבה הרב אמנון שוגרמן בירך את המשתתפים במסיבה ואת כל אלה המסייעים לה. מהותה הרוחנית של האומה מושתתת על שלושה יסודות: ארץ ישראל, עם ישראל ותורת ישראל וברוח זה מתנכים את בחורי הישיבה.

ד"ר יצחק רפאל, ר' יחיאל גרנטשטיין ואברהם אברהמי (רוזמן)

— החני "פרס שפירא" לשנת תשמ"ט

בית סוקולוב בתל-אביב נערך טקס החלוקה העשרים ושש של פרס התנועה (נוסד ע"י המרכז העולמי, המפד"ל והסתדרות הפועל-המזרחי בישראל) ע"ש השר ח.מ. שפירא ז"ל לשנת תשמ"ט.

ד"ר יצחק רפאל קיבל את פרס הציונות הדתית על תרומתו הייחודית למשנת הציונות הדתית במתקר, בתולדות אישי הציונות ובביבליוגרפיה של הציונות הדתית (על מפעלו הספרותי הרצה הפרופ' דוב רפל); הסופר ר' יחיאל גרנטשטיין קיבל את הפרס לספרות דתית בזכות ספרו "הגבורה האחרת" על מאבק-הגבורה והמרי של היהדות הדתית נגד גזירות הנאצים בשנות השואה (על יצירתו הספרותית הרצה הד"ר יצחק אלפסי); החבר אברהם אברהמי (רוזמן), חבר קבוצת סעד, שפעל במשך 03 שנה כראש המועצה האזורית "עזתה", קיבל פרס הוקרה על פועלו ומרצו למען החברה, הקליטה, הציונות הדתית והפרחת השממה בישראל (על האיש ומפעל חייו הרצה החבר אליעזר אבטבי, מזכ"ל הסתדרות הפועל המזרחי בישראל).

מר אלעזר גואלמן, מרכז "פרס שפירא", אמר דברי פתיחה על תולדות יסוד פרס שפירא, הינחה את הטקס החבר אפרים יעיר מטירת-צבי.

חוקה לישראל, דת ומדינה מאת ד"ר זרח ורהפטיג

ספרו של ד"ר זרח ורהפטיג "חוקה לישראל דת ומדינה" שיצא לאור בהוצאת המרכז העולמי, אול מהשוק. הספר זכה להדים חיוביים ביותר בקהלת המשפטנים, שופטים ועורכי דין וכן נרכש לספריות צבוריות, ומוסדות אקדמאיים רבים. המרכז העולמי ערך בירושלים ערב מיוחד לרגל צאתו של הספר בהשתתפות פרופ' מנחם אלון - משנה לנשיא בית המשפט העליון, פרופ' יעקב כץ מהאוניברסיטה העברית ירושלים, פרופ' נחום רקובר — המשנה ליועץ המשפטי של הממשלה ומר משה קרונה — יו"ר המרכז העולמי. גם הספרים האחרים שראו אור לאחרונה בהוצאת המרכז העולמי זוכים לתהודה חיובית. הספרים הם: "חזון למועד" בעריכת הרב יהודה שביב ו"דורש לציון" בעריכת צבי קפלן.

חודשה הופעתו של הבטאון "גוילין" למחשבה דתית-לאומית בהוצאת "מסילות" ובעריכת ר' משה קרונה, יו"ר המרכז העולמי של המזרחי הפועל המזרחי, חודשה הופעת הבטאון "גוילין" למחשבה דתית-לאומית. הבטאון שיופיע פעמיים או שלש פעמים בשנה — יעסוק בשאלות יסוד של הציבור הדתי-לאומי. בנושאים מהותיים תוך חשיבה מעמיקה ויסודית יותר מאשר בכלים הפובליציטים.

הגליון השני של "גוילין" מופיע בימים אלה בהוצאת "מעלה" המרכז לציונות דתית.

